

de Egne, der er Spørgsmaal om. Jeg vil principmæssig, skjøndt jeg havde den største Opfordring dertil, ikke nævne noget eneste lokalt Jernveisforflag, for ikke ved min Stemme paa nogen Maade at knytte et saadant Lovforflag til, saa at, ligesom naar en Drage gaar tilveirs med en lang Hale, det ene lokale Jernveisforflag efter det andet skulde hænge efter det, saaledes at dette Forflag om en Odberbane blev til en saadan Drage med en hel Mængde andre Forflag efter sig. Det Exempel vil jeg ikke følge, men jeg vil kun sige om dette Forflag, at med Hensyn til Tanken i og for sig om at søge Koncession vil jeg støtte det ærede Medlem i een Ting, og det er at prøve paa, om det ikke skulde kunne lade sig gjøre at søge Koncession til Anlæg af en Bane fra Aarhus til Odber og ikke spørge om noget som helst andet Forhold til Staten, Expropriation og Svabsomhelst, men prøve paa, om der ikke endnu skulde være saa megen Selvvirksomhed tilbage her i Danmark for et saadant virkelig selvstændigt Jernveisforetagende, at det kunde bringes i Gang, og vi muligvis engang i Tiden kunde komme bort fra den Tanke, at Alt, hvad der hedder Jernveisforetagende, skal udgaa ene fra Statens Haand. Det var værd at se, om et saadant Foretagende ikke kunde gaa, og vilde det ærede Medlem begrænse det Forflag til at søge Koncession paa en Bane fra Aarhus til Odber, kunde ingen her i denne Sal være bekendt at negte et saadant Krav. Ikke een kunde være det bekendt, og lad os saa se, om det ikke lod sig gjøre. Det vilde være et vigtigt Led i hele vort Jernbanevesen, om vi saae et eneste Sted, at noget Saadant lod sig udføre. Hertil skal jeg indskrænke mig.

Svrid: Jeg maa gjøre en Bemærkning ligeoverfor den ærede Forslagsstiller, som idag ligesom igaar har stærkt betonet, at man maa gaa ud fra, at Staten ikke vil støtte denne Jernbane, at Staten ikke vil bygge den og drive den, og at Staten ikke vil give noget Tilskud til den. Det ærede Medlem fremhævede, for at begrunde denne Udtalelse, at et Mindretal af vedkommende Jernbaneudvalg i Samlingen 1876—77 skulde have yttret noget lignende. Der tager det ærede Medlem fejl. Vi udtalte dengang, at vi ansaa det for at være rigtigt at gaa over til Systemet Statsbygning eller Jernbanebygning af Staten og Drift af Staten, men at der saa nok derfra alligevel kunde være Undtagelser. Vi udtalte derimod ingenlunde, at Odberbanen skulde henregnes til saadanne stærke Lokalbaner. Deri ligger Forskjellen, og det har det ærede Medlem glemt. Jeg skal slutte mig til den Udtalelse, der kom nu fra den ærede sidste Taler (Zahle), at dette Thing kan ikke være saa slemt, at det vil negte et Forsøg paa, om der ikke skulde kunne bygges en saadan Bane, Aarhus—Odber, uden

noget Statstilskud, men vil, naar der stilles en saa billig Fordring, at Staten ikke skal yde noget som helst Tilskud, mødekomme denne Fordring. Jeg skal ganske vist indrømme, at, efter at vi have haft Resultater, som viste, at Baner med Tilskud fra Staten ikke kunne betale sig, er der ikke overdreven stærk Sandsynlighed for, at Baner uden Tilskud bedre skulde kunne betale sig; men der kan jo være Forskiel paa vedkommende Egne, og derfor vil jeg ogsaa støtte den Tanke, at Thinget dog ikke skulde gaa til at negte et saa billigt og et saa rimeligt Forlangende. I det Hele taget maa jeg endnu gjøre en Bemærkning til den ærede Forslagsstiller angaaende Hovedspørgsmaalet, nemlig om man skal gaa ud fra, at Staten ikke vil bygge og drive en saadan Bane, eller at Staten ikke vil give Tilskud til en privat Bane. Naar Staten har givet Tilskud til saadanne Baner som Hamb.—Lemvig Banen og andre lignende Baner, tror jeg ikke, at der er Nogensomhelst, som vil kunne paavise, at den Bane, som her nu er Tale om, ikke er ligesaa berettiget og endogsaa mere berettiget end den anden til at faae Tilskud. Den ærede sidste Taler mente, at her er Tale om en saakaldet tertiær Bane — det skal vel paa almindelig Dansk sige: Baner af tredje Klasse —, og at overfor saadanne Baner skulde Staten slet ikke kunne tænkes at give Tilskud. Det ærede Medlem kom der i stærk Modstrid med sin ærede Nabo tilvenstre (S. Pedersen); han vil ingenlunde gaa ind paa det System, thi da kunde Staten ikke indlade sig paa Banen Commerup-Ålsens. Den Bane, her er Tale om, kan fuldstændig sammenlignes med Banen Commerup-Ålsens; der er ikke her Tale om nogen tertiær Bane, men der er Tale om, hvad det ærede Medlem isølge sine Udtalelser maa kalde en Bane af 2den Klasse, en Sidebane til Hovedbanen. Det ærede Medlem gif nemlig ud fra, at disse Baner af 2den Klasse ere Sidebaner til Hovedbanen, og saa skal vel de tertiære Baner eller Banerne af 3die Klasse være Sidebaner til Sidebanerne, men det er den Bane, her er Tale om, Odberbanen ikke. Jeg maa endnu gjøre en Bemærkning angaaende dette Spørgsmaal. Den ærede Indenrigsminister begyndte med at sige, at han kunde slutte sig til den ærede Forslagsstillers Udtalelse, at der ikke var Sandsynlighed for, at Staten vilde bygge denne Bane i nogen nær Fremtid. Der syntes det ærede Medlem at faae Støtte fra den ærede Minister; men da vi saa hørte den ærede Minister længere hen, viste det sig, at Ministeren ingenlunde var af den Ansættelse. Den ærede Minister udtalte, at det vilde ubetinget være rigtigt, at Staten støttede saadanne mindre Baner. Vi huskede ogsaa, at da der var et Lovforflag om en anden privat Bane til Behandling her i Thinget, begyndte den ærede Minister med at sige, at i sidste Samling vedtoges endel Jernbaneanlæg, som først skulde bygges, og